SRČANI ZASTOJ NA SPORTSKIM TERENIMA EURECA ONE 2014- 2015

CARDIAC ARREST ON SPORTS GROUNDS EURECA ONE 2014- 2015

Mihaela Budimski¹, Milena Momirović Stojković¹, Nikola Gavrilović¹, Kornelija Jakšić Horvat¹

Sažetak

Cilj:

Cilj rada je da se analizira učestalost iznenadnog srčanog zastoja na sportskim terenima u Srbiji.

Metod:

Obrađeni su rezultati dobijeni učešćem u prospektivnoj studiji EuReCa 2014. i EuReCa 2015. Prospektivni observacioni trijal Evropskog Resuscitacionog Saveta (ERC) je registrovan u bazi trijala pod brojem NCT02236819 i odobren od zdravstvenih autoriteta u SAD.

Rezultati:

U posmatranom dvogodišnjem periodu, iznenadni srčani zastoj na sportskim terenima je zabeležen kod 5 pacijenata. Kod svih pacijenata je intervenisala SHMP uz potvrdu iznenadnog srčanog zastoja. Svi pacijenti su osobe muškog pola. Najmlađa osoba je imala 22 a najstarija 50 godina. Studija ne obuhvata podatke koji ukazuju da li je ISZ nastupio kod sportista na terenu ili u publici. Svi ISZ su bili osvedočeni od strane svedoka-laika. Ni u jednom slučaju KPR nije započet od strane svedoka. Kod 4 pacijenta je zabeležen nešokabilan inicijalni ritam. AED aparat nije korišten ni kod jednog pacijenta. Kod jednog pacijenta je isporučen DC šok od strane hitne medicinske pomoći. ROSC je postignut kod 4 pacijenta i oni su transportovani u bolnicu. Nema podataka o preživljavanju nakon mesec dana.

Zaključak:

ISZ nije čest uzrok zastoja na sportskim terenima u našoj zemlji. Međutim, masovna obuka i podizanje svesti građana o merama KPR postupaka kao i potreba za implementacijom AED aparata koji bi bili dostupni i na sportskim terenima, omogućilo bi pravovremeno uključivanje i odgovarajuće reagovanja laika.

Abstrakt

Objective:

In this study we tried to establish the incidence of OHCA on sports grounds in Serbia.

Method:

We analyzed the results gathered through the EuReCa 2014 and 2015 study. It is a prospective observational trial of the European Resuscitation Council registered in the trial database - NCT02236819 and approved by health authorities in USA.

Results:

During the observed period of 15 month OHCA occurred 7 times on a sports ground in Serbia. In every single case an EMS team intervened. All of the patients were male. The youngest one was 22 years old, and the oldest was 50. The study doesn't consider whether the incident happened to an athlete on the court, or among the spectators. All of the incidents were witnessed, but no one started CPR. Four patients initially had non shockable rhythm. AED was not used in any of the cases. In one case a DC shock was delivered by EMS team. ROSC was achieved in 5 patients, and they were transferred to hospital. There is no record of one month surviving.

Conclusion:

OHCA is not common during sport events in our country. However, training and raising awareness of people about CPR procedures, as well as the implementation of the AEDs available on sportsgrounds, could provide bystander's involvement at a right time and an adequate response.

USTANOVA

¹ Dom zdravlja Subotica-SHMP

AUTOR ZA

KORESPONDENCIJU:

Mihaela Budimski
Dom zdravlja Subotica
Petefi Šandora 7. Subotica
Email: dzsupiar@gmail.com

KLJUČNE REČI:

vanbolnički srčani zastoj, sportski objekti, kardiopulmonalna reanimacija, hitna medicinska pomoć

DATUM PRIJEMA RADA

10. mart 2016.

DATUM PRIHVATANJA RADA

20. april 2016.

DATUM OBJAVLJIVANJA

10. jun 2016.

Uvod

Sportisti se smatraju zdravim članovima svakog društva i njihova neočekivana smrt tokom treninga ili takmičenja je uvek katastrofalan događaj. Smrt je obično povezana sa intenzivnim fizičkim aktivnostima, bilo tokom samih aktivnosti ili neposredno posle. Iznenadni i neočekivani kolaps kod sportista na sportskim terenima, koji nije povezan sa kontaktom ili traumom je verovatno srčanog porekla i zahteva brzo prepoznavanje i efikasni tretman. SZ je najčešći uzrok smrti sportista tokom takmičenja i treninga. Prava incidenca ISS među sportistima je nepoznata (1). Cilj: Cilj rada je da se analizira učestalost iznenadnog srčanog zastoja na sportskim terenima u Srbiji.

Metod: Obrađeni su rezultati dobijeni učešćem u prospektivnoj studiji EuReCa 2014. i EuReCa 2015. Prospektivni observacioni trijal Evropskog Resuscitacionog Saveta (ERC) je registrovan u bazi trijala pod brojem NCT02236819 i odobren od zdravstvenih autoriteta u SAD.

Rezultati

U posmatranom dvogodišnjem periodu, iznenadni srčani zastoj na sportskim terenima je zabeležen kod 5pacijenata. Kod svih pacijenata je intervenisala SHMP uz potvrdu iznenadnog srčanog zastoja. Svi pacijenti su osobe muškog pola. Najmlađa osoba je imala 22 a najstarija 50 godina. Studija ne obuhvata podatke da li je ISZ nastupio kod sportista na terenu ili u publici. Svi ISZ su bili osvedočeni od strane svedoka-laika. Ni u jednom slučaju KPR nije započet od strane svedoka. Kod 4 pacijenta je zabeležen nešokabilan inicijalni ritam. AED aparat nije korišten ni kod jednog pacijenta. Kod jednog pacijenta je isporučen DC šok od strane hitne medicinske pomoći. ROSC je postignut kod 4 pacijenta i oni su transportovani u bolnicu. Nema podataka o preživljavanju nakon mesec dana.

Diskusija:

Brojna istraživanja analizom ISZ na sportskim terenima, pažnju posvećuju broju osvedočenih kolapsa i kao i vremenu pristupanja merama KPR. (2,3) Međutim, samim programima brzog reagovanja i upotrebe javno dostupnih defibrilatora na sportskim terenima, ne pridaje se dovoljna pažnja. (4) Najvažniji element programa brzog reagovanja uključuju obuke sportskih trenera i samih sportista sa minimumom obuke koji podrazumeva BLS i upotrebu AED aparata. Ostale bitne komponente akcionog plana podrazumevaju dostupnost AED aparata kao i brzo aktiviranje sistema Službi hitnih pomoći kao i integraciju respondera i na kraju

plana vežbi kao i evaluaciju učinka. (4) Prema istraživanju sprovedenom u Francuskoj, iznenadni srčani zastoj u sportskim dvoranama je u gotovo 99,8% osvedočen, te je visok procenat započetih reanimacija od strane istih 35,4% . (5) Analizom rezultata programa EuReCa u našoj sredini, veoma je mali procenat započetih reanimacija iako je broj osvedočenih kolapsa veoma visok. (6) Incidenca ISZ među sportistima je različita u razvijenim zemljama među različitim uzrastima. Na 100.000 stanovnika/godišnje, incidenca se kreće od 0.4 (Italija), 1.32 (Japan), 2. 66 (Izrael) do 6.37 (SAD i Kanada-deca uzrasta 12-19 godina). U američkom registru koji je obuhvatao 27-godišnji period IZS kod sportista ukazuje na različite uzroke ISZ sa dominacijom kardiovaskularnih bolesti (56%), tupa trauma (22%), komocija srca (3%) i srčani udar (2%). (7)

Zaključak: ISZ nije čest uzrok zastoja na sportskim terenima u našoj zemlji. Međutim, masovna obuka i podizanje svesti građana o merama KPR postupaka kao i potreba za implementacijom AED aparata koji bi bili dostupni i na sportskim terenima, omogućiti će pravovremeno i odgovarajuće reagovanja laika.

Reference

1. Harmon KG, Asif IM, Klossner D, Drezner JA.; Incidence of sudden cardiac death in National Collegiate Athletic Association athletes; Circulation. 2011 Apr 19;123(15):1594-600.
2. Drezner JA, Rogers KJ, Sudden cardiac arrest in intercollegiate athletes: Detailed analysis and outcomes of resuscitation in nine cases. Heart Rhythm Society July 2006; Volume 3, Issue 7, P. 755-759.
3. Link MS, Estes M. Sudden Cardiac Death in the Athlete Bridging the Gaps Between Evidence, Policy, and Practice. Circulation. 2012; 125: 2511-2516.
4. Drezner JA, Courson RW, Roberts WO, Mosesso V N Jr, Link MS, Maron BJ. Inter-association task force recommendations on emergency preparedness and management of sudden cardiac arrest in high school and college athletic programs: a consensus statement. Heart Rhythm. 2007; 4: 549- 565.
5. Marijon E, Bougouin W, Karam N at al. Survival from sports-related sudden cardiac arrest: In sports facilities versus outside of sports facilities. Am Heart J. 2015 Aug;170(2):339-345.
6. Jakšić Horvat K,
7. Maron B.J, Doerer J.J, Haas T.S at al. Sudden Deaths in Young Competitive Athletes Analysis of 1866 Deaths in the United States, 1980-2006. Circulation. 2009; 119: 1085-1092